

Phẩm 11: XUẤT GIA

Vào lúc này Thái tử
Tâm sâu lo tiêu tụy
Lại đến chỗ vua cha
Hết lòng xin xuất gia.
“Nếu cha thấy thương xót
Xin xem đời nhiều động
Có hợp nào chẳng tan
Khó giữ được lâu dài,
Xin cha cho con đến
Chỗ núi rừng Tiên nhân
Ở đó tu khổ hạnh
Mở rộng đường giải thoát.
Không còn nguyện nào khác
Vượt lên trên nguyện này
Nếu xét thấy thương xót
Xin cha cho phép con.”
Bấy giờ vua Bạch Tịnh
Đưa tay màu cánh sen
Cầm lấy tay Thái tử
Giọng buồn gọi ngài đến
Lệ rơi nhìn chăm chăm
Hồi lâu rồi than dài
Sau đó mới thốt lên
Lời chua cay đau khổ:
“Xin con hãy buông bỏ
Chớ giữ mãi ý định
Nay con chưa nên vậy,
Núi rừng hãy chờ lúc
Tâm hãy hưởng vinh hoa.
Chưa từng trải cần khổ
Bị các dục cướp đoạt
Như xe không người lái
Nay chính là ta đó.
Núi rừng hãy chờ lúc
Nên đem ngôi vua báu
Đến lượt trao con rồi
Nước thơm con tắm rửa
Đem mũ báu tiến trao
Ta mừng không lo lắng
Vào núi rừng không lo
Mong con nhận quán đảnh
Tiến bước lên ngôi vua
Trao cho, ngắm nhìn con

Lòng ta thật hãnh diện.”

Từ ân ái sinh ra

Nước mắt chứa lâu ngày

Lệ tràn mi thấm ướt

Để lấp van người trước.

Thái tử nghe lệnh vua như thế

Dùng lời sâu sắc đáp vua rằng:

“Con xét biết lòng vua thương xót

Con cũng kính yêu quý trọng người

Nếu muốn chạy khỏi ngôi nhà cháy

Có người thân nào không cho ra

Vì thân ái nên đều bị đốt

Điều nào tốt đẹp? Nghĩ đi cha!

Nay con muốn tránh lửa vô thường

Kẻ trí không nên để bị thiêu

Chỉ mong muốn cho khỏi bị đốt

Xin cha cho con vào núi rừng.

Ai không muốn ở gần thân thuộc

Ở mãi bên nhau chẳng biệt ly

Cùng những người thân thương mến nhau

Thần chết không thắng thần chia lìa

Vậy xin Thích vương hãy tha thứ

Không phải là con không luyến thương

Mà do vô thường không tự tại

Cho nên ý quyết cầu Nê-hoàn.

Tất cả các người thân đời trước

Con có mặt, cha đều có mặt

Nay con có ích gì cho họ

Oan đối xưa như gió thoảng mây.”

Vua sắc rằng: “Chưa phải lúc đi

Nếu khi chết đến có thể tránh

Lửa tuy chưa rục, có chỗ cháy

Phải diệt sớm cho sau khỏi bị.”

“Vương vị người đem ủy thác trao

Kia không chỗ nhờ, không chỗ cầu

Như mang đá nặng lội qua sông

Vì vậy chẳng nên nhận ngôi vua.”

Vua nghe Thái tử nói

Lời lẽ rất thẳng ngay

Lời con không thể đáp

Không còn lý ngăn được

Liền ra lệnh các quan

Giữ Thái tử trong cung

Tặng thêm các kỹ nhạc

Chớ để ngài sầu thương.

Sau đó không lâu
Ngày đã về chiều
Thái tử vào cung
Như trăng vào mây
Ngồi xem kỹ nhạc
Như voi bị giam
Nhàm chán kỹ nhạc
Khước từ không xem
Trong lòng phiền muộn
Bèn bỏ đi nghỉ.
Tỉnh giấc thức dậy
Thấy thể nữ ngủ
Chuỗi ngọc vung vãi
Bỏ rơi nhạc khí
Áo quần xốc xếch
Bao điều bày phơi
Nước miếng chảy ra
Cổ ngực dơ bẩn
Sấp ngửa, há miệng
Trông thật khó coi.
Hoặc có thể nữ
Ôm nhạc khí ngủ
Hoặc gối đầu nhau
Hoặc riêng cúi mình,
Hoặc có thể nữ
Đứng thẳng mà ngủ
Kẹp rơi tóc xõa
Giống như đuôi công
Hoặc có thể nữ
Ngửa mặt mà ngủ
Giống như vị quan
Ngước nhìn các sao.
Thấy như vậy rồi
Thái tử không vui
Nhìn kỹ thể nữ
Rồi tự suy nghĩ
Bùi ngùi thở than
Rúng động trong lòng
Trong cung mà tưởng
Như gò mộ hoang.
Các cô gái đẹp
Tư dung mỹ miều
Thái tử lo sợ
Như voi gặp lửa.
Dáng đẹp thể nữ

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Bị giặc ngủ trộm
Quên mất ý tứ
Nhạc khí lẫn lộn.
Tánh người nữ yếu
Thường hay mắc cỡ
Bị con voi ngủ
Chà đập dầy vò
Như cây hoa đẹp
Cành lá sum suê
Chợt gặp voi đói
Nhỏ đập nát tan.
Sinh tử nguy hại
Xem thường phá khuấy
Hiểm nguy đối trá
Không bạn thân cũ.
Họ hiện còn sống
Hình thể như vậy
Hoặc với thân ấy
Không biết thẹn thùng
Bỗng té xuống đất
Vẻ đẹp mất tan
Cái nạn ngủ nghỉ
Mắt kia ngang tàng
Khi đang ngủ nghỉ
Hình thể khó coi
Nếu phải chết đi
Thân giống cái gì?
Chính thân thể đó
Chính các căn này
Bị lọng ngủ che
Đến nỗi đổi thay
Như mất cơ quan
Không thể tìm lại,
Thất thế thì nằm
Như đóng đất cỏ
Từ lâu xa nay
Si lực rất mạnh
Phủ che tai mắt
Khiến cho điếc, đui.
Thân thể dơ bẩn
Hiển bày thấy được
Che lớp da mỏng
Không thể hay biết.
Tất cả thế gian
Gặp đây khốn ách

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Không nơi nương cậy
Như bánh xe quay
Duyên cấu trần lao
Bị chìm đắm mãi,
Như con voi lớn
Chìm xuống vực sâu
Ta nay không thể
Liên lụy vào đó
Mành lưới trần lao
Tự đem buộc vây
Cho nên ghét chúng
Dục dơ năm ái
Bỏ nơi hỗn tạp
Riêng vào núi vắng.
Vì gốc lành xưa
Thôi thúc tỉnh giấc
Thái tử quyết tâm
Muốn ra sinh tử:
Giờ Ta xuất gia
Nay đã đến rồi
Chẳng nên ở lâu
Sinh tử đáng sợ
Cho nên hôm nay
Phải vào núi rừng.
Dù biết sinh tử
Khi cháy lửa bùng
Ta tự quán sát
Có thể kham nhận
Bốn đại chưa rã
Phải sớm trốn đi.
Các trời, người biết
Tâm Thái tử tịnh
Khi đó Tịnh cư
Liên xuống nhân gian
Làm các thị vệ
Ngủ say mê man
Tức thời mở hết
Các cửa cung thành.
Mỗi khi mở cửa
Như lúc bình thường
Tiếng mở vang vọng
Cách một do-diên
Trời mở các cửa
Vắng lặng không tiếng.
Trời khuyên Thái tử

Các thứ công đức
Các trời hớn hờ
Tâm rất vui mừng
Vì Thái tử hiện
Các thứ điềm lành.
Trời tung hoa thơm
Liên tục không ngừng
Trổi nhạc, ca vịnh
Vang lừng hư không.
Thấy điềm tốt lành
Các trời khuyến giúp
Tâm rất vui mừng
Nhân đó nghĩ rằng:
Người yêu dòng họ
Không thể lìa bỏ
Trâu mao quý đuôi
Bị lửa thiêu đốt.
Ngài liền ngời dậy
Ý đã quyết định
Đổi thể nữ đẹp
Cung báu, ao tắm
Giống như nhận chúa
Bỏ ao hoa sen,
Thái tử cũng vậy
Không hề đấm luyến.
Lần này cuối cùng
Ta cùng nữ nhân
Lần này cuối cùng
Ta ngủ lại cung.
Hư không có thể
Phá làm trăm phần
Ta không hề đấm
Ái dục cõi trần.
Liên ra khỏi cung
Như sư tử chúa
Xé tan lưới chắc
Một mình riêng bước
Ngài xé lưới chắc
Cũng giống như vậy.
Ngài liền tìm cách
Gọi Xa-nặc ra
Dùng lời dịu ngọt
Bảo Xa-nặc rằng:
“Mau dẫn ngựa giỏi,
Kiền-trắc lại đây!”

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Các trời mê hoặc
Tâm ý Xa-nặc
Nên chọn ngựa trắng
Như ngựa đầu đàn
Yên cương giá ngự
Chuẩn bị trang nghiêm
Giống như hạc trắng
Lặn trong mây chớp.
Bấy giờ Thái tử
Tay xoa đầu ngựa
Dùng lời êm dịu
Nói với ngựa rằng:
“Ta có nguyện lớn
Nhờ vả đến người.
Đã sống cùng nhau
Như bạn hiền thiện
Chắc thích điều lành
Khiến ta chẳng ngại.
Muốn xông vào trận
Vượt đến bờ kia
Đây là lần cuối
Phụng sự cho ta,
Đêm nay nhờ người
Mang nặng lần cuối
Sau này ta chẳng
Nhọc nhằn đến người
Ta đây lần cuối
Nhờ người đưa thôi.”
Thái tử nói rồi
Liền lên lưng ngựa
Như trời mới mọc
Ở trên sườn núi
Ngài trên ngựa trắng
Uy đức vòi vọi
Như trăng mùa thu
Nương mây trắng bay.
Bốn thứ quý thân
Muốn cho chóng mau
Tiếp nâng chân ngựa
Khiến rất khéo léo
Bốn vua tụt cúi
Đi trước dẫn đường
Các trời tiếp bước
Sáng như ban ngày.
Trời, Rồng, Quỷ, Thần

Và các Tiên thánh
Đồng thanh khen rằng:
“Hạnh nguyện vô ngại
Sở dĩ xả bỏ
Thiên hạ bốn phương
Cung báu, thân thuộc
Để nguyện chóng thành.”
Thái tử liền ra
Bên ngoài cung thành
Chấn động rõ ràng
Vui tuyên nói rằng:
“Tu-di núi chúa
Còn có thể tan
Miệng có thể thổi
Làm cho sụp đổ
Nếu ta không thể
Chứng thành Phật đạo
Quyết không về lại
Thành nhuộm máu tanh.”
Như luồng gió mạnh
Thổi đùa mây nổi
Chỉ trong giây lát
Ra khỏi cõi Thích,
Một thoáng nghĩ ngợi
Tức thời đến nơi
Như mặt trời chếch
Núi Nhạc, non Tây
Ngài liền xuống ngựa
Vào trong núi rừng
Lòng đầy mừng vui
Việc lớn đã làm.

M